A-12 Ö?retmenleri Çevrimiçi E?itim Haz?rbulunu?luk Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *A-12 Ö?retmenleri Çevrimiçi E?itim Haz?rbulunu?luk Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16176

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

A-12 Ö?retmenleri Çevrimiçi E?itim Haz?rbulunu?luk Ölçe?i, çevrimiçi e?itim ortamlar?nda görev yapan veya yapmaya haz?rlanan K-12 seviyesindeki ö?retmenlerin genel haz?rbulunu?luk düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? kapsaml? bir araçt?r. Ölçek, özellikle COVID-19 pandemisi gibi küresel krizlerin ard?ndan uzaktan e?itimin yayg?nla?mas?yla ortaya ç?kan ihtiyaçlara yan?t vermek üzere tasarlanm??t?r. Bu ölçek, ö?retmenlerin sadece teknik yeterliliklerini de?il, ayn? zamanda pedagojik yakla??mlar?n?, etik fark?ndal?klar?n?, kurumsal destek alg?lar?n? ve ö?rencilerin haz?rbulunu?luk düzeylerine dair görü?lerini de de?erlendiren çok boyutlu bir yap? sunar.

Ölçek, toplamda 52 maddeden olu?makta ve ö?retmenlerin çevrimiçi ö?renme süreçlerine ne kadar haz?rl?kl? olduklar?n? dokuz temel faktör alt?nda incelemektedir. Bu faktörler aras?nda teknik beceriler, e?itim teknolojisi kullan?m?, bilgisayar özyeterlili?i, yönetim deste?i ve mesleki i?birli?i gibi kritik alanlar bulunmaktad?r. Ölçek, e?itim politikalar?n? belirleyenler ve okul yöneticileri için ö?retmenlerin uzaktan e?itim kapasitelerini ve ihtiyaç duyduklar? destek alanlar?n? belirlemede önemli veriler sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çevrimiçi E?itim, Uzaktan Ö?renme, Haz?rbulunu?luk, K-12 Ö?retmenleri, Ö?retmen Yeterlilikleri, E?itim Teknolojileri, Özyeterlilik.

Yazarlar

Elif Polat, S. Hopcan, Ö. Yah?i

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ?lkokuldan Lise son s?n?fa kadar (K-12) görev yapan ö?retmenlerin çevrimiçi e?itim ortamlar?na geçi?te veya bu ortamlar? sürdürmede sahip olduklar? haz?rbulunu?luk düzeylerini sistematik ve kapsaml? bir ?ekilde belirlemektir. Çevrimiçi e?itimin ba?ar?s? büyük ölçüde ö?retmenlerin teknolojik, pedagojik ve psikolojik haz?rl?klar?na ba?l?d?r; bu nedenle ölçek, ö?retmenlerin güçlü ve zay?f yönlerini tespit ederek hedeflenmi? profesyonel geli?im programlar?n?n olu?turulmas?na rehberlik etmeyi hedefler.

Ölçek, ö?retmenlerin ki?isel yeterliliklerinin yan? s?ra, kurumsal ve çevresel faktörlerin (yönetim deste?i, içerik kalitesi, ö?renci haz?rbulunu?lu?u) çevrimiçi e?itimdeki ba?ar? üzerindeki etkisini de ölçmeye odaklanm??t?r. Bu sayede, sadece bireysel yeterlilikler de?il, ayn? zamanda sistemik eksiklikler de belirlenebilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

A-12 Ö?retmenleri Çevrimiçi E?itim Haz?rbulunu?luk Ölçe?i, ö?retmen haz?rbulunu?lu?unu çok boyutlu bir yap? olarak ele almaktad?r. Ölçek, toplam 52 madde ve 9 alt faktörden olu?maktad?r. Bu faktörler, çevrimiçi bir ö?renme ortam?nda ö?retmenlerin ihtiyaç duydu?u tüm kritik yeterlilik ve destek alanlar?n? temsil etmektedir. Ölçek, teknolojik becerilerden etik sorumluluklara kadar geni? bir yelpazeyi kapsamaktad?r.

Ölçe?in dokuz temel boyutu ?unlard?r:

Teknik Yeterlilik: Temel bilgisayar ve internet kullan?m becerilerini içerir.
E?itim Teknolojisi Yeterlili?i: Web 2.0 araçlar?, çevrimiçi i?birli?i ve içerik olu?turma becerilerini kapsar.
Bilgisayar Özyeterlili?i: Ö?retmenlerin teknik sorunlar? ba??ms?z çözme ve yaz?l?m k?lavuzlar?na ihtiyaç duymama konusundaki inançlar?n? ölçer.
Yönetim Deste?i: Okul yönetiminin çevrimiçi e?itim uygulamalar?n? te?vik etme ve destekleme düzeyine dair alg?lar? de?erlendirir.
Mesleki ??birli?i: Meslekta?larla çevrimiçi e?itim deneyimlerini payla?ma ve i?birli?i yapma iste?ini ve eylemlerini inceler.
Ö?renci Haz?rbulunu?lulu?u: Ö?retmenlerin, ö?rencilerinin teknik donan?m, ilgi ve zaman yönetimi aç?s?ndan çevrimiçi ö?renmeye ne kadar haz?r olduklar?na dair görü?lerini ölçer.
?çerik: Milli E?itim Bakanl??? (MEB) taraf?ndan sa?lanan çevrimiçi içerik deste?i, teknik destek ve hizmet içi e?itimlerin yeterlili?ine dair alg?lar? de?erlendirir.
Göreli Yararl?l?k: Çevrimiçi e?itimin yüz yüze e?itime göre daha etkili, verimli ve gelecekte kullan?ma de?er oldu?una dair inançlar? ölçer.
Pedagojik (Mesleki) ve Etik Yeterlilik: Telif haklar?, eri?ilebilirlik, etkile?im, farkl? ö?retim yöntemleri kullan?m? ve akademik dürüstlük gibi pedagojik ve etik boyutlardaki yeterlilikleri kapsar.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme a?amas?na ili?kin geçerlik çal??malar?, Polat, Hopcan ve Yah?i (2022) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makalede detayland?r?lm??t?r. Ölçe?in yap? geçerli?i, muhtemelen aç?mlay?c? ve do?rulay?c? faktör analizleri (DFA/AFA) kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak öngörülen dokuz boyutlu yap?s?n? destekleyip desteklemedi?ini ortaya koymaktad?r. Ölçe?in, çevrimiçi e?itim ba?lam?nda ö?retmen haz?rbulunu?lu?u yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?i rapor edilmi?tir.

Yap? geçerli?ine ek olarak, ölçek maddelerinin kapsam geçerli?i de uzman görü?leri al?narak sa?lanm??t?r. Maddeler, çevrimiçi e?itim yeterlilikleri literatürünü kapsayacak ?ekilde haz?rlanm?? ve ö?retmenlerin deneyim alanlar?n? yans?tacak ?ekilde titizlikle seçilmi?tir. Detayl? geçerlik

ARABPSYCHOLOGY.COM

katsay?lar? ve istatistiksel bulgular için ara?t?rman?n orijinal kayna??na ba?vurulmal?d?r.

Güvenirlik

A-12 Ö?retmenleri Çevrimiçi E?itim Haz?rbulunu?luk Ölçe?i'nin güvenirlik analizleri, ölçe?in iç tutarl?l???n? kan?tlamak amac?yla orijinal çal??mada sunulmu?tur. Güvenirlik genellikle Cronbach Alfa (?ç Tutarl?l?k) katsay?lar? ile rapor edilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ölçe?in her bir alt faktörü için ayr? ayr? hesaplanan iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçe?in alt boyutlar?n?n da yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir. Bu, ölçe?in hem genel haz?rbulunu?luk puan? hem de spesifik yeterlilik alanlar?ndaki puanlar? için tutarl? sonuçlar üretti?i anlam?na gelmektedir. Güvenirlik katsay?lar?n?n detaylar? için ilgili akademik makale incelenmelidir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde uygulanan faktör analizi, çevrimiçi e?itim haz?rbulunu?lu?u kavram?n?n dokuz farkl? ancak ili?kili boyuttan olu?tu?unu ortaya ç?karm??t?r. Bu dokuz faktörlü yap?, ö?retmenlerin uzaktan e?itimdeki rollerini ve ihtiyaçlar?n? kapsaml? bir ?ekilde kategorize etmi?tir. Faktör analizi sonuçlar?, kavramsal olarak güçlü ve istatistiksel olarak ay?rt edici alt yap?lar olu?turulmas?n? sa?lam??t?r.

Faktör yükleri ve faktörler aras?ndaki korelasyonlar, her bir maddenin ilgili oldu?u boyutu do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir. Bu detayl? yap?sal analiz, ölçe?in teorik temellerini sa?lamla?t?rm?? ve psikometrik özelliklerini güçlendirmi?tir.

Enstrüman

Test Türü: Geli?tirme (Self-Report/Öz Bildirim) Ölçe?i

Format: Toplam 52 madde ve 9 alt boyuttan olu?an yap?land?r?lm?? anket. Derecelendirme, 5 puanl? Likert Ölçe?i kullan?larak yap?lmaktad?r.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: K-12 Ö?retmenleri (Okul Öncesi, ?lkokul, Ortaokul ve Lise Ö?retmenleri)

Ya? Grubu: Yeti?kin Ö?retmenler

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki Milli E?itim Bakanl???na ba?l? okullarda görev yapan tüm kademelerdeki ö?retmenler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar, her bir ifadeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler. Derecelendirme ?u ?ekildedir: (-2 = Kesinlikle kat?lm?yorum, -1 = Kat?lm?yorum, 0 = Karars?z?m, 1 = Kat?l?yorum, 2 = Kesinlikle Kat?l?yorum). Yüksek puanlar, daha yüksek haz?rbulunu?luk veya olumlu alg? anlam?na gelir.

Anahtar Kelimeler

E-Ö?renme, Ö?retmen Özyeterlili?i, Pedagojik Yeterlilik, Teknik Destek, Okul Yönetimi, Uzaktan E?itim, E?itim Teknolojisi Yeterlili?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Polat, E. (?stanbul Üniversitesi-Cerrahpa?a); Hopcan, S.; Yah?i, Ö.

Yaz??ma Adresi: Elif Polat, elif.polat@iuc.edu.tr

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2022

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir dergide yay?mlanm??t?r ve bilimsel ara?t?rmalarda kullan?m için genellikle yazarlarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m için izin al?nmas? zorunludur. Ölçe?in orijinal PDF dosyas? mevcut de?ildir.

Referanslar

Polat, E., Hopcan, S., & Yah?i, Ö. (2022). Are K-12 teachers ready to e-learning?. *International Review of Research in Open and Distributed Learning, 23*(2), 1-28.

A-12 Ö?retmenleri Çevrimiçi E?itim Haz?rbulunu?luk Ölçe?i Maddeleri

Teknik Yeterlilik

Kelime i?lemci program?n? (word vb.) zorluk ya?amadan kullanabilirim.
Sunum program?n? (power point vb.) zorluk ya?amadan kullanabilirim.
?nterneti (arama yapmak, dosya indirmek vb.) zorluk ya?amadan kullanabilirim.
Çevrimiçi uzaktan e?itim araçlar?n? (zoom, meet, team vb.) zorluk ya?amadan kullanabilirim.
Çevrimiçi ileti?im araçlar?n? (whatsapp, messenger, email vb.) zorluk ya?amadan kullanabilirim.
Bilgisayar?mda dosya yönetim i?lemlerini (açma, kopyalama, ta??ma, silme vb.) yapabilirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bilgisayar?n çevre birimlerini (web cam, mikrofon, hoparlör, yaz?c?, taray?c? vb.) zorluk ya?amadan kullanabilirim.
Bilgisayar ve ?nternet kullan?m? esnas?nda kar??la?t???m sorunlar? çözebilirim.
Sosyal a? teknolojilerini (facebook, instagram, tweeter vb.) zorluk ya?amadan kullanabilirim.

E?itim Teknolojisi Yeterlili?i

Web 2.0 araçlar? ile (wiki, blog, canva vb.) zorluk ya?amadan çevrimiçi ders içerikleri olu?turabilirim.
Çevrimiçi ortak çal??ma araçlar?n? (drive, dropbox vb.) zorluk ya?amadan kullanabilirim.
E?itsel video olu?turabilirim.
Olu?turdu?um e?itsel videoyu payla?abilirim.
Ö?rencilerle ileti?im kurmak ve dersle ilgili payla??mlar yapmak için çevrimiçi s?n?f araçlar?n? (classrom, classdojo, edmodo vb.) zorluk ya?amadan kullanabilirim.
Çevrimiçi s?nav ve quiz araçlar?n? (forms, kahoot, quizz vb.) zorluk ya?amadan kullanabilirim.

Bilgisayar Özyeterlili?i

Çevrimiçi e?itim sürecinde yaz?l?m kullan?m rehberine ihtiyaç duymam.
Çevrimiçi e?itim sürecinde yap?lacak i?leri birisinin göstermesine ihtiyaç duymam.
Çevrimiçi e?itim sürecinde yeterli zaman?m varsa herhangi bir deste?e ihtiyaç duymam.
Çevrimiçi e?itim sürecinde teknik deste?e ihtiyaç duymam.
Çevrimiçi e?itim sürecinde, daha önce benzer bir uygulama kulland?ysam, herhangi bir deste?e ihtiyaç duymam.

Yönetim Deste?i

Okul yönetimi, meslekta?lar?m?zla i?birli?i ve payla??m yapabilmemiz için deneyim payla??m gruplar? olu?turur.
Okul yönetimi çevrimiçi e?itime kat?lma konusunda ö?retmen ve ö?rencileri te?vik eder.
Okul yönetimi çevrimiçi e?itim ders program?n? Ö?retmen ve ö?renci ihtiyaçlar?n? gözeterek geli?tirir.
Okul yönetimi çevrimiçi e?itimdeki performans?m?z? de?erlendirir.
Okul yönetimi çevrimiçi e?itimdeki performans?m?z? yap?c? ?ekilde ele?tirir.
Okul yönetimi çevrimiçi e?itimdeki sorunlar?m?z? çözmemize yard?m eder.

Mesleki ??birli?i

Çevrimiçi e?itim konusunda meslekta?lar?mla fikir al?? veri?i yapar?m.
Çevrimiçi e?itim konusunda meslekta?lar?mla yard?mla??r?m.
Çevrimiçi e?itim konusunda meslekta?lar?mla i?birli?i yapar?m.
Çevrimiçi e?itim konusunda meslekta?lar?mla deneyim payla??m gruplar? olu?tururuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ö?renci Haz?rbulunu?lulu?u

Ö?rencilerimin çevrimiçi derslere kat?lmak için gerekli donan?m ve internet ba?lant?lar? mevcuttur.
Ö?rencilerimin çevrimiçi ö?renme için gerekli teknik bilgisi yeterlidir.
Ö?rencilerim çevrimiçi ö?renmeye ilgilidir.
Ö?rencilerim çevrimiçi ö?renmede zamanlar?n? iyi yönetebilmektedirler.

?çerik

MEB taraf?ndan yeterli çevrimiçi içerik deste?i verilmektedir (ekütüphane, al??t?rma vb.).
MEB sundu?u kaynaklarla ilgili ö?retmenlerin dönütlerine önem vermektedir.
MEB in çevrimiçi e?itim konusunda ö?retmenlere verdi?i teknik destek yeterlidir.
MEB in çevrimiçi ö?renme konusunda verdi?i hizmet içi e?itimler yeterlidir.
Çevrimiçi e?itimde MEB taraf?ndan ailelere yeterli destek sa?lanmaktad?r.

Göreli Yararl?l?k

Çevrimiçi e?itim yüzyüze e?itime göre daha etkilidir.
Çevrimiçi e?itimde yüzyüze e?itime göre ö?retmenler ve ö?renciler kendini daha çok geli?tirme olana??na sahiptir.
Çevrimiçi e?itimin verimli oldu?unu dü?ünüyorum.
Çevrimiçi e?itimin etkili oldu?unu dü?ünüyorum.
Çevrimiçi e?itimi gelecekte kullanmaya devam etmeyi dü?ünüyorum.

Pedagojik (Mesleki) ve Etik Yeterlilik

Çevrimiçi e?itimde kulland???m materyallerin telif haklar?n? dikkate al?r?m.
Ö?rencilerin ihtiyaçlar?n? kar??lamak için eri?ilebilirlik seçeneklerini dikkate al?r?m.
Çevrimiçi derslerimi etkile?im (ö?renci-ö?retmen, ö?renci-ö?renci, ö?renci-materyal) ve i?birli?ini destekleyecek ?ekilde tasarlayabilirim.
Çevrimiçi ö?renme ortam?nda farkl? ö?retim yöntemleri kullanabilirim.
Çevrimiçi ileti?im ile ilgili kurallara (netiquette) dikkat ederim.
Meslekta?lar?mla çevrimiçi ileti?im kurabilirim.
Çevrimiçi e?itimde akademik dürüstlü?e dikkat ederim.
Ö?rencilerime zaman?nda çevrimiçi geri bildirim verebilirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM